

Aan
de gemeenteraad

Datum 15 december 2020
Zaaknummer InProces BBV: 2020-0169052
Betreft Voortgang Engelenburgerbrug

Vergadering van

Portefeuillehouder: Marco Stam
Begrotingsprogramma Bouwend en Bereikbaar Dordrecht
Pijler Grote Projecten
Kernteam/Opgave: Ruimtelijke Kwaliteit - Ruimtelijke Projecten & Realisatie
Auteur: Sander van Gulik
E-mail: sl.van.gulik@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Peter de Vet
Openbaar: Ja

Raadsinformatiebrief

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

Op basis van artikel 169, lid 2 of 3 Gemeentewet hebben wij een actieve informatieplicht richting uw raad.

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

Eind 2019 is besloten krediet beschikbaar te stellen voor de renovatie van de Engelenburgerbrug. Met deze brief willen we u nader informeren over de voortgang van dit brug- en kadeproject, de planning ervan, het verwachte financiële tekort, de oorzaak daarvan en de voorziene oplossingsrichting.

Wat is de te delen informatie?

Het eind 2019 ingezette onderzoek naar een behoudvariant van de brugkelder om zoveel mogelijk van de oorspronkelijke brug uit 1910 te handhaven, heeft aangetoond dat het eerste voorstel aan Welstand om de kelder van de brug volledig te slopen en in beton te vernieuwen de enige methode is die voldoende constructieve zekerheid geeft. Op basis van deze uitkomst is een uitvoeringsbestek gemaakt, met in achtneming van behoud van zoveel oorspronkelijke beeldbepalende materialen als mogelijk.

Na het bouwen van de tijdelijke brug begin 2020, zijn de damwanden rondom de middelpijler gezet en zijn de hardstenen elementen gedemonteerd en opgeslagen. In september 2020 is gestart met de voorbereidende werkzaamheden om de brugkelder op een verantwoorde wijze te demonteren en slopen. Naar verwachting is de bouwkuip rondom de kelder in december 2020 of januari 2021 klaar. Na de kerstvakantie wordt gestart met de sloop en vervolgens de opbouw van de kelder zelf. De klep van de brug wordt momenteel gerenoveerd in Middelburg, waar tevens wordt gewerkt aan het opknappen van het bewegingswerk, de leuningen en het vaste deel van de brug.

Voor meer gedetailleerde projectinformatie wordt verwezen naar bijlage 1 bij deze Raadsinformatiebrief.

Verwachte financiële tekort met bijbehorende oorzaken

Het benodigde werk kan naar verwachting niet voor het ter beschikking gestelde krediet worden uitgevoerd. Het opknappen van de Engelenburgerbrug is een zeer complex project dat uit veel verschillende onderdelen bestaat. De status van de brug als rijksmonument verhoogt de complexiteit nog verder. Er is sprake van diverse tegenvallers die zorgen voor veel extra werk. Onderstaand wordt ingegaan op deze tegenvallers en de effecten die ze hebben op het project.

Ondergrond

In de ondergrond bleek veel meer puin en vervuiling aanwezig te zijn dan op basis van de archieven werd vermoed. Het aanbrengen van de damwanden rondom de kelder lukt derhalve alleen na veel extra voorboren en gaat heel langzaam, omdat vanwege de historische omgeving niet met veel kracht gewerkt kan worden. Tevens dienen langere damwanden dan voorzien gebruikt te worden in verband met grondwaterproblematiek. Voorgaande zal ertoe leiden dat de kosten fors toenemen ten opzichte van het beschikbare bouwbudget.

Stalen brugdelen

Nadat de stalen brugdelen van roest ontdaan waren, bleken deze in zeer slechte staat te verkeren en dat veel plekken gerepareerd moeten worden. De slechte onderdelen moeten worden uitgeslepen en op een erg arbeidsintensieve manier, historisch zo verantwoord mogelijk, worden opgeknapt (eisen van welstand). Uit nader onderzoek is tevens gebleken dat nu vrijwel alle tandwielen moeten worden gereviseerd of zelfs vernieuwd. Alle lagers moeten in ieder geval worden vernieuwd. Pas na het uit elkaar halen van alle onderdelen zijn deze beschadigingen aan het licht gekomen. Het opknappen vergt meer tijd, mankracht en geld.

Tijdelijke brug

De tijdelijke brug is binnen het hiervoor beschikbare budget uitgevoerd. De langere looptijd van het project en de bijbehorende beslissing om de brug pas na het vaarseizoen 2021 af te breken betekent echter dat de huur van de brug (incl. bediening) doorloopt tot eind november 2021. De kosten van huur en brugbediening zullen toenemen.

Beheersmaatregelen voor hogere kosten

Bovenstaande tegenvallers bieden weinig ruimte tot bijsturing. De brug is een rijksmonument en kan om die reden niet zo maar met een aangepast ontwerp of ander kwaliteitsniveau opgeleverd worden. Wel wordt binnen de marges actief gezocht naar besparingsmogelijkheden of mogelijkheden tot hergebruik van materialen:

- Door het toepassen van nieuw metselwerk in plaats van hergebruik van het bestaande metselwerk kan een bezuiniging worden gerealiseerd.
- Indien de gebruikte damwanden verantwoord kunnen worden getrokken, leveren deze geld op door de verkoop ervan. Hier is echter pas aan het eind van het werk iets over te zeggen.
- Bij de tijdelijke brug kunnen we na afloop van het project mogelijk geld terugverdienen als de stalen buispalen kunnen worden teruggewonnen. Ook hier geldt dat daar pas aan het eind van het werk iets over te zeggen is.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?

Pas toen uit onderzoek eind januari 2020 bleek dat de behoudvariant niet mogelijk was is veel voorbereidend werk voor de sloopvariant opgestart. De vergunningprocedure is daarop aangepast en ook het aanbestedingsbestek hebben we moeten aanpassen. Derhalve kon de aanbestedingsprocedure pas eind april opgestart. Wel was het mogelijk om de damwanden rondom de middenpijler en kelder alvast vergunningsvrij te plaatsen en is de vergunning voor het uitnemen van de beide brugdelen tijdig versterkt. Die konden in het voorjaar 2020 al worden uitgenomen en naar Middelburg worden afgevoerd voor renovatie.

De vergunning voor de sloop en bouw van de hele brug bleef lang uit en is sinds 26 november onherroepelijk, waardoor de sloop van de kelder zelf nog niet gestart is. Het slopen van de kelder zal pas worden afgerond als de damwand helemaal is gesloten. Door vele obstakels in de ondergrond en een elektrakabel die verwijderd dient te worden, is sprake van vertraging bij het sluiten van de damwand.

Nadat de damwand geplaatst is en de kelder is gesloopt kunnen de nieuwe palen worden geplaatst en kan de nieuwe kelder worden opgebouwd. Deze werkzaamheden zullen niet eerder dan eind mei 2021 gereed zijn. Als de kelder en de middenpijler gereed zijn, kan de klep weer in de brug gehangen worden. Nadat de motoren en het bewegingswerk zijn aangebracht wordt het dak op de kelder gemaakt. In de zomer kan de brug dan uitgebreid worden getest en weer worden aangesloten op de centrale brugbediening zodat de brug weer op afstand kan worden bediend,

Om de horeca en de jachthaven in de zomer zoveel mogelijk te ontzien wordt het vaste brugdeel pas na de herfstvakantie van 2021 geplaatst en wordt de tijdelijke brug daarna afgebroken. De jachthaven is dan gedurende het vaarseizoen 2021 bereikbaar voor leden van de Koninklijke Dordtse Roei en Zeilvereniging en hun passanten. We willen er naar toe werken dat het hele project voor de kerstperiode 2021 helemaal gereed is.

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?

De huidige inschatting is dat het ter beschikking gestelde budget ad € 8.525.000,- zal worden overschreden. In totaal worden de meerkosten ingeschat op € 1,6 miljoen. Daarvan kan € 400.000,- opgevangen worden door de begrote post onvoorzien binnen dit project. De post onvoorzien wordt daarmee teruggebracht tot een bedrag van € 100.000,-. We gaan er voorsnog vanuit dat eventuele meerkosten die voortkomen uit de sloop van de kelder, maar ook eventuele andere onvoorzien zaken, gedekt kunnen worden uit het restant onvoorzien. Ingeschat wordt dat nog eens € 400.000,- mogelijk inverdiend kan worden, waarna per saldo een verwacht tekort van € 800.000,- resteert. In bovenstaande toelichting wordt reeds aangegeven welke opgetreden tegenvallers zorgen voor dit verwachte tekort en wat deze inverdienmogelijkheden betreffen.

In bijlage 2 wordt een gedetailleerder inzicht gegeven in de oorspronkelijke geraamde kosten en de huidige inschatting.

Er wordt een mogelijkheid gezien om dit tekort van per saldo € 800.000,- aan te vullen met budget dat naar verwachting over blijft bij het project Korte Kalkhaven/Keizershof. Doordat we bij dit project de toestemming van Rijkswaterstaat kregen om een damwand voor de huidige kademuur te plaatsen, zijn de kosten hier meegevallen. Dit project heeft geen directe relatie met project Engelenburgerbrug. Het zijn echter beide onderdelen van begrotingsprogramma Groen en Ruimtelijk Dordrecht en beide projecten worden gedekt vanuit het totale budget voor het gemeentelijke kademuurprogramma (Kalkhaven volledig, Engelenburgerbrug gedeeltelijk).

Project Korte Kalkhaven/Keizershof wordt financieel afgerond voor de zomer van 2021. Op dat moment zal ook een definitiever zicht zijn op de daadwerkelijke overschrijding bij project Engelenburgerbrug. In de zomer van 2021 zal derhalve inzichtelijk zijn of een volledige oplossing voor het financieel tekort mogelijk is, zodat bij de Bestuursrapportage 2021 de benodigde besluitvorming voor dit voornemen kan plaatsvinden.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

Beschikbaar stellen van krediet t.b.v. Renovatie Engelenburgerbrug, renovatie landhoofden en tijdelijke brug - Raadsvoorstel;
Beantwoorden artikel 40-vragen VVD Berichtgeving rondom sluiting Engelenburgerbrug -
Antwoordbrief artikel 40/41;
Renovatie Engelenburgerbrug, renovatie landhoofden en tijdelijke brug - Raadsvoorstel;